

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی گیلان
دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

عنوان درس: مدیریت سلامت در بحران		گروه آموزشی: فوریت های پزشکی	
تعداد واحد: ۲ واحد		دانشکده: پرستاری مامایی شهید بهشتی رشت	
تعداد گروه هدف: ۱۸		مدت زمان ارائه درس: نیمسال اول ۰۳-۰۴	
رشته: کارشناسی ناپیوسته فوریت‌های پزشکی		زمان شروع: ۱۴۰۳/۰۶/۲۶	
مشخصات استاد مسؤول:			
نام	نام خانوادگی	رتبه	ش. تماس
مجید	پورشایخیان	استادیار	۳۳۵۵۵۰۵۶
آدرس ایمیل	همراه		
pourshaikhian_m@yahoo.com			

معرفی و اهداف درس

۱. معرفی مختصری در حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ کلمه در مورد درس بنویسید.

در درس مدیریت سلامت در بحران به تبیین مراحل چهارگانه کاهش آسیب، آمادگی، پاسخ و بازیابی در بلایا و فوریت ها (اعم از طبیعی، انسان ساخت و بیولوژیک)، با هدف حفظ و ارتقاء سلامت جسمی، روانی و مدیریت آن در سطوح مختلف پرداخته می شود. با توجه به تاکید فراوان و ارزش بسیاری که برای حفظ و نجات جان یک انسان وجود دارد و همچنین تاثیر به سزایی که مدیریت مطلوب و صحیح شرایط بحرانی، بر حفظ و صیانت از ارزش های والای انسانی می گذارد، در این درس، ظرفیت سازی نیروی انسانی بخش مهمی از نظام سلامت کشور به منظور آشنایی آنها با انجام اقدامات مدیریتی مرتبط با سلامت پس از بروز بلایای طبیعی و یا بشرساخت و کاهش خطرات و آسیب های بالقوه و احتمالی ناشی از آن است.

با ارتقاء دانش، مهارت و شواهد علمی آمادگی و مدیریت خطر در نظام سلامت نه تنها بار مرگ و صدمات ناشی از بلایا و فوریت ها در جامعه و کارکنان و نیروی انسانی سلامت کاسته خواهد شد بلکه از نظر اقتصادی نیز نظام سلامت با دارا بودن ظرفیت فنی مدیریت اقدامات سازه ای و غیرسازه ای از آسیب در حین بلایا مصون خواهد ماند. کمک به مداخلات کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی برای کاهش آسیب پذیری و خطر پیامدهای سوء سلامتی در بلایای طبیعی و انسان ساخت و فوریت ها از اهداف اصلی این درس است.

در این درس دانشجویان رشته فوریت های پزشکی با ترمینولوژی سلامت در بلایا، اقدامات و عملکردهای کلی و جزئیات چهار فاز مهم مدیریت بلایا (پیشگیری، آمادگی، پاسخ و بازیابی) از جمله آموزش به مردم، مقاوم سازی سازه ای و غیرسازه ای، برنامه های جامع و اقتضایی مدیریت بلایا، انواع مانور، سامانه فرماندهی حادثه بیمارستانی آشنا خواهند شد.

اهداف کلی درس/کارگاه/دوره:

- آشنایی با ترمینولوژی بلایا و پایگاه های مهم داده ای مرتبط با مدیریت بلایا
- آشنایی با روند بروز بلایا در ایران و جهان، چرخه مدیریت بلایا
- آشنایی با مرحله کاهش خطر مدیریت بلایا (Mitigation)
- آشنایی با مرحله آمادگی مدیریت بلایا (Preparedness)
- آشنایی با مدیریت بلایا مرحله پاسخ (Response) و بازیابی (Recovery)
- آشنایی با بلایای شیمیایی، بیولوژیک (بیوتروریسم)، هسته ای (CBRN)
- آشنایی با سامانه فرماندهی حادثه (ICS)

اهداف اختصاصی درس/کارگاه/دوره: از دانشجو انتظار می رود در پایان دوره:

۱- ترمینولوژی بلایا و پایگاه های مهم داده ای مرتبط با مدیریت بلایا را بداند:

- ترمینولوژی اورژانس، حوادث و بلایا و مدیریت بلایا را بداند.
- تعاریف بلایا از نظر سازمان جهانی بهداشت را بداند.
- با منابع و پایگاه های مهم داده ای دسترسی به اطلاعات مرتبط با مدیریت بلایا را بشناسد.
- با سازمان های ملی و بین المللی مدیریت بلایا و مدیریت سلامت در بلایا آشنا شود.
- مخاطره و خطر و اجزاء آن را بشناسد.
- ظرفیت، فوریت، فاجعه، حادثه تلفات انبوه (MCI) را بشناسد

۲- چرخه مدیریت بلایا را بشناسد:

- مراحل چرخه مدیریت بلایا را بشناسد.
- اجزاء مرحله کاهش چرخه مدیریت بلایا را بداند.
- اجزاء مرحله آمادگی چرخه مدیریت بلایا را بشناسد.
- اجزاء مرحله پاسخ چرخه مدیریت بلایا را بداند.

۳- اجزاء مرحله کاهش خطر مدیریت بلایا (Mitigation) را بشناسد:

- اهمیت آموزش در کاهش خطر بلایا را بداند.
- اقدامات سازه ای مرحله کاهش خطر بلایا را بشناسد.
- اقدامات غیر سازه ای کاهش خطر بلایا را بشناسد.

۴- اقدامات مرحله آمادگی مدیریت بلایا (Preparedness) را شرح دهد:

- اهمیت آموزش در آمادگی برای بلایا را بداند
- اهمیت برنامه ریزی، هماهنگی و همکاری در آمادگی را بشناسد.
- اهمیت تمرین و مانور در آمادگی بلایا را بداند.
- انواع برنامه ریزی آمادگی بلایا را بشناسد.

۵- اقدامات مرحله پاسخ (Recovery) و بازیابی (Response) مدیریت بلایا را بیان کند:

- هشدار زودرس (Early warning) را بداند
- اولین اقدامات مرحله پاسخ را بداند.
- برنامه پاسخ به نیازهای پایه جامعه متاثر از بلایا را بداند.
- نیازهای روانی و دیگر نیازهای مرحله پاسخ را بداند.
- لزوم بازسازی و توسعه پایدار پس از مرحله پاسخ را بداند.

۶- با اقدامات بلایای شیمیایی، بیولوژیک (بیوتروریسم) و هسته ای (CBRN) آشنا باشد:

- تاریخچه حملات شیمیایی، بیولوژیک و هسته ای را بداند.
- انواع حملات شیمیایی را بشناسد.
- گروه های مختلف بیوتروریسم را بشناسد.
- ابعاد حملات هسته ای را بشناسد.
- مراقبت های مهم سلامتی در حملات CBRN را بداند.

۷- اجزاء و کارکردهای سامانه فرماندهی حادثه (ICS) را بشناسد:

- تاریخچه و اهداف ICS را بداند.
- اجزاء فرماندهی ICS را بشناسد.
- واحدهای مهم ICS را بشناسد.
- روش کار در ICS را بداند.

تقویم درس - نیمسال ۰۳۱

جلسه	عنوان مبحث	تاریخ	ساعت شروع	ساعت پایان
۱	معرفی درس، آشنایی با مفاهیم و کلیات	۱۴۰۳/۰۶/۲۶	۱۳	۱۵
۲	ترمینولوژی بلایا و روند بروز بلایا در ایران و جهان	۱۴۰۳/۰۷/۰۲	۱۳	۱۵
۳	پایگاه و سازمان های مهم داده ای مرتبط مدیریت بلایا	۱۴۰۳/۰۷/۰۹	۱۳	۱۵
۴	و مدیریت بلایا و چرخه مدیریت بلایا	۱۴۰۳/۰۷/۱۶	۱۳	۱۵
۵	مرحله کاهش خطر مدیریت بلایا Mitigation	۱۴۰۳/۰۷/۲۳	۱۳	۱۵
۶	مرحله آمادگی مدیریت بلایا ۱ Preparedness	۱۴۰۳/۰۷/۳۰	۱۳	۱۵
۷	مرحله آمادگی مدیریت بلایا ۲ Preparedness	۱۴۰۳/۰۸/۰۷	۱۳	۱۵
۸	آشنایی با مرحله پاسخ Response	۱۴۰۳/۰۸/۱۴	۱۳	۱۵
۹	آشنایی با مرحله بازیابی Recovery مدیریت بلایا	۱۴۰۳/۰۸/۲۱	۱۳	۱۵
۱۰	حوادث و بلایای شیمیایی	۱۴۰۳/۰۸/۲۸	۱۳	۱۵
۱۱	حوادث بیولوژیک و (بیوتوریزم)	۱۴۰۳/۰۹/۰۵	۱۳	۱۵
۱۲	حوادث و بلایای هسته ای	۱۴۰۳/۰۹/۱۲	۱۳	۱۵
۱۳	آشنایی با سامانه فرماندهی حادثه ICS	۱۴۰۲۰۹/۱۹	۱۳	۱۵
۱۴	جلسه پرسش و پاسخ و رفع اشکال	۱۴۰۲۰۹/۲۶		

منابع اصلی درس:

- ۱- کتاب: اورژانس های طبی پیش بیمارستانی میانی، بلدسو برایان، پورترابرت. آخرین چاپ
 ۲- بحران های هسته ای، بیولوژیک و شیمیایی و حفاظت جامعه. موسسه آموزش عالی علمی کاربردی هلال ایران، آخرین چاپ
 ارائه محتوا: پاورپوینت همراه با صوت متن (Word, Pdf) تصویر پاورپوینت قابل دانلود

نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول ترم ب) پایان دوره

روش ارزشیابی	درصد	تاریخ
کنفرانس کلاسی، تکلیف و سوال	۱۵	
آزمون میان ترم	۲۰	
آزمون پایان ترم	۶۵	

مقررات و انتظارات از دانشجویان/شرکت کنندگان:

هر دانشجو/شرکت کننده طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- ✓ رعایت حسن اخلاق و شئونات اسلامی
- ✓ مراجعه به آدرس الکترونیکی سمالایو (سایت دانشکده)
- ✓ اخذ موضوعات درسی و محتوای درس
- ✓ مطالعه محتوای آموزشی
- ✓ ارائه به موقع تکلیف محول شده
- ✓ حضور و شرکت فعال در تالار گفتگو و فضاهای مشارکتی

